

Stouter dan Despauter?

Een biografie van Joannes Despauterius,
de Ninovieter

Jaak Peersman

Stouter dan Despauter?

Een biografie van Joannes Despauterius, de Ninovieter

Joannes Despauterius, geboren in Ninove als Johannes Despaultre, behoort tot het selecte gezelschap van internationaal befaamde humanisten, tijdgenoten van Erasmus. Hij publiceerde tussen 1509 en 1519 een aantal grammaticale traktaten die al snel na zijn dood werden gebundeld en zo dé grammatica van het Latijn vormden. Er verschenen van zijn werk ruim 400 drukken in vele bewerkingen en samenvattingen.

Aan de biografische schets van Despauterius die Antonius Sanderus in 1642 in zijn *Flandria Illustrata* publiceerde, werden tot op heden relatief weinig nieuwe gegevens toegevoegd: 1480 als waarschijnlijk geboortejaar, mogelijke verwanten in Ninove (Janne den Espoutere, Joannes Despoutere), details over zijn tijd in Leuven, verwijzingen naar een eerste verblijf in 1508 te Komen, waar hij uiteindelijk in 1520 zou zijn overleden.

De Ninoofse classicus en historicus Jaak Peersman las de verzamelde werken van Despauterius door om een beter zicht te krijgen op leven, werk en persoonlijkheid van de beroemdste Ninovieter. Deze 'close reading' leverde verrassend veel nieuwe elementen op, gepresenteerd in vierentwintig paradigmata. Over het Ninoofse huisgezin waarin hij werd geboren en zijn schooltijd in Gent. Over zijn scherpe tong, waarmee hij, jaren voor de publicatie van zijn eerste traktaat, Erasmus reeds had afgeschrikt. Over zijn lespraktijk en pedagogie, zijn politiek en religieus gedachtegoed, zijn wisselende vrienden en vijanden. Maar ook over zijn sterfjaar - zeker niet 1520, maar wellicht 1521.

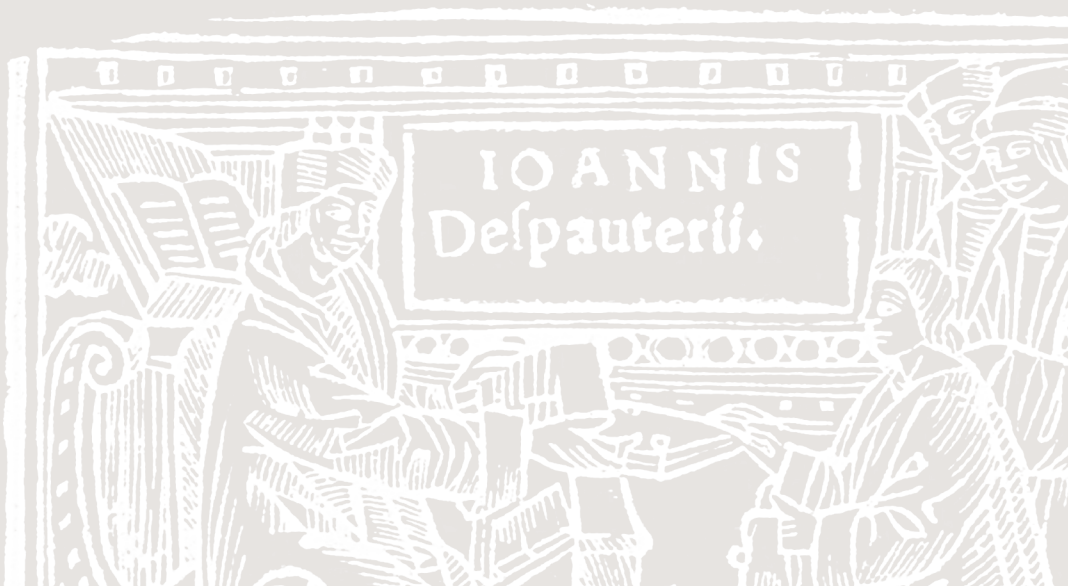
Despauterius bleef zich bij elke gelegenheid trots 'de Ninovieter' noemen, geboren in de stad die Sanderus 'de oudste, de stoutste en de wijste der steden' noemde. Stout was Despauterius zeker en vast. Hij was polemisch in zijn traktaten. In gedrukte brieven en pamfletten - de sociale media van zijn tijd - toonde hij zich zelfbewust en vrijmoedig tot ondiplomatisch brutaal. Ondanks zijn grenzeloze inzet voor de humanistische idealen, zijn methodische wetenschapsbeoefening en zijn ongetwijfeld goede bedoelingen, hield hij op het einde van zijn leven nauwelijks vrienden over.

Auteur

Jaak Peersman

Jaak Peersman (°1953) studeerde aan de KU Leuven klassieke filologie, oosterse filologie & geschiedenis, en behaalde het doctoraat in de oude geschiedenis in 1992. Hij woont sinds zijn huwelijk (1977) in Ninove. Hij is actief als docent klassieke talen en als researcher. Hij publiceerde *Paul De Mont en De Denderklok* (1995), schreef *Abdijnieuws* voor de lokale afdeling van het Davidsfonds (1994-2017) en verzorgde ondermeer voor *de NinoVVVkrant* (1997-2005) en *Orgelkunst* (2017, 2019) bijdragen over de geschiedenis van de Ninoofse abdij.

De Ninovierter Joannes Despauterius, de raadselachtige humanist die iedereen kon leren verbuigen, boeide en inspireerde sinds haar studietijd Rita Luysterman, 'juffrouw' of 'mevrouw' Luysterman voor vele generaties leerlingen Latijn in Ninove en echtgenote van de auteur. Zij is de muze en bètazelezer van *Stouter dan Despauter?*

Stouter dan Despauter?

*Een biografie van Joannes Despauterius,
de Ninovieter*

door Jaak Peersman

BESTEL NU AAN VOORINTEKENTARIEF

Prijs: 25 euro

Luxe-editie, genaaid met gekartonneerde kaft: 50 euro

Hoe bestellen?

Stuur een mail naar cultuur@ninove.be met vermelding van je naam, je adres en je bestelling (aantal exemplaren, eventueel aantal luxe-exemplaren)

Stort het bedrag van je bestelling op rekeningnummer BE29 0017 1393 8264 van Cultuurforum Ninove met vermelding 'Despauterius + je naam'

Uiterste datum van voorintekening: 1 december 2020

VERKOOPPRIJS VANAF 2 DECEMBER 2020

Prijs: 30 euro

Luxe-editie, genaaid met gekartonneerde kaft: 60 euro

Info: dienst cultuur via cultuur@ninove.be of 054 50 52 84

